

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EAKR info Etelä-Savo

Jari Mutanen

Avaus | 17.1.2022

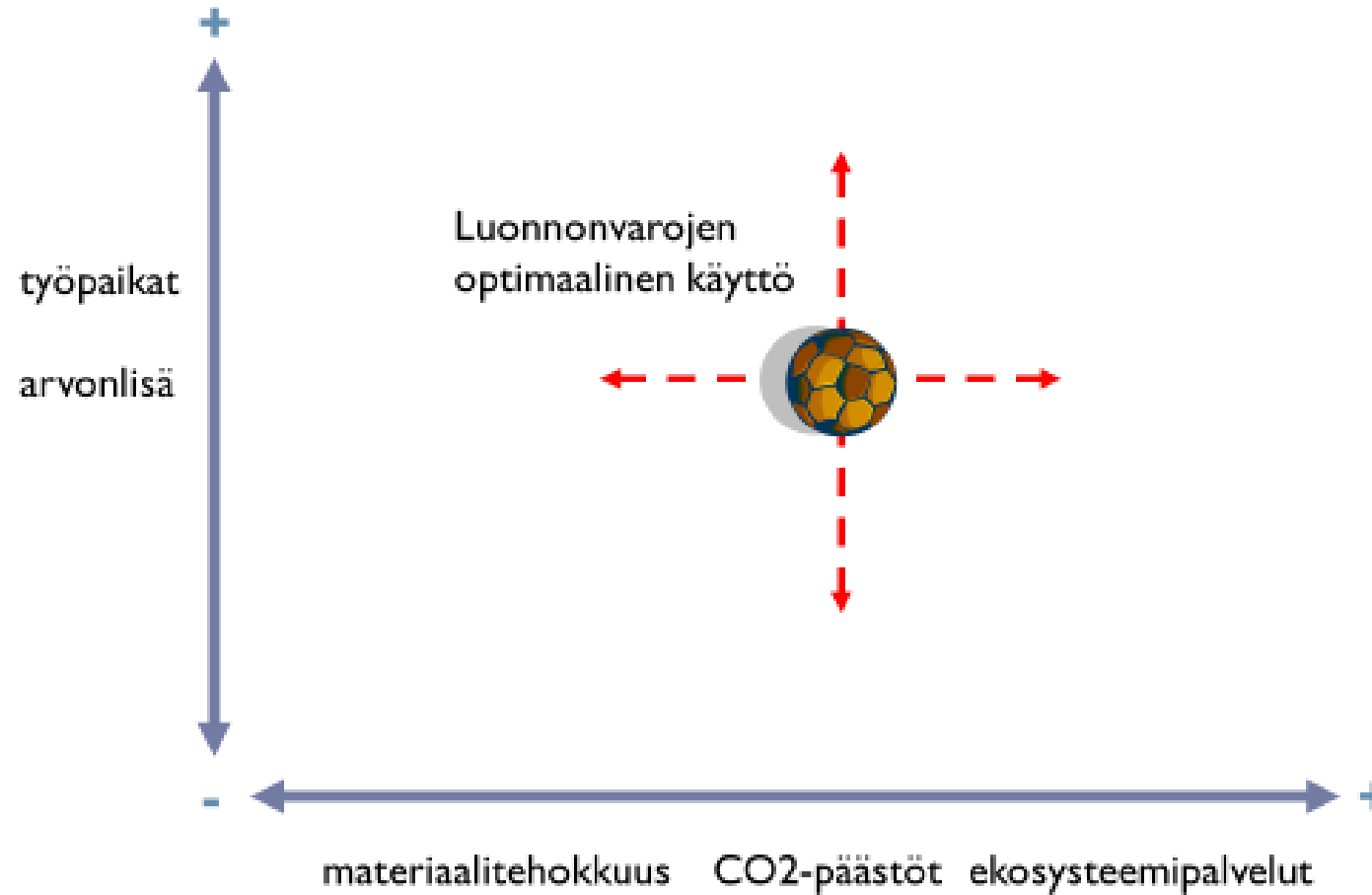
Ekoläänistä **Vihreään siirtymään**, vähättelystä rohkeuteen

- Ekolääni oli liian aikaisin
- Savon ilmasto-ohjelma jäi laman jalkoihin
- IPCC:n 1½-asteen raportti räjäytti tajunnan
- Presidentti puhui ilmastoasiaa virkaan astuessaan
- Koronakaan ei kaatanut ilmastotavoitteita EU:ssa
- Vihreä siirtymä näyttää, nyt erittäin lupaavalta
 - Odotuksia kuluttajilta, kansalaisilta, yrityksiltä, sijoittajilta ja poliitikoiltakin

Visio - päämäärä

vähähiilinen ja resurssitehokas yhteiskunta,
kestävää talous ja toimiva ekosysteemi

MAALI

Savolainen ympäristöpolitiikka

Elinkeinotoiminta on ratkaisu

Maakunnan elinkeinoelämän vallinat ovat tärkeässä asemassa ratkaistaessa ympäristökysymyksiä. Ympäristöystävälliset elinkeinot ovat kilpailukykyisiä edelläkävijöitä ympäristötavoitteiden kiristyessä. Elinkeinotoiminta nojaa yhä enemmän biotalouteen ja kiertotalouteen.

Elinvoimainen maaseutu

Maaseudun elinvoimaisuus tulee säilyttää ja sitä pitää vahvistaa. Hajautetut energiaratkaisut, maatalouden kiertotalous, hyvä metsänhoito, luontomatkat tuovat toimeentuloa maaseudulle. Maaseudun elinvoimaisuus on edellytyksenä biotalouden kehitykselle ja kulttuuriympäristöjen säilymiselle.

Energiatehokkuus ja biopolttoaineet

Maakunta keskittyy biokaasun tuotannon ja hyödyntämisen lisäämiseen, jolla vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä ja nostamme maakunnan energiaomavaraisuutta. Säästämme energiaa ja parannamme energiatehokkuutta hyödyntämällä korkeaa osaamista ja teknologiaa.

Luonto hyvinvoinnin tuojana

Hyvinvoivan ympäristön itseisarvon kunnioittaminen on päätöksentekomme perusta ja tärkeä osa imagoamme. Tunnistamme Pohjois-Savon luontomatkaillen vahvuudet ja kehitämme toimialaa.

Tietoon perustuvat päätökset

Päätöksemme pohjautuvat tutkittuun ja ajantasaiseen tietoon. Tuemme tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatioiden yhteistyötä ja verkostoitumista ympäristöongelmien ratkaisemiseksi, elinkeinojen kehittymiseksi ja innovaatioiden tuotteistamiseksi.

*Laadittu osana
MAKU-valmistelua,
Pohjois-Savon ELY-
keskuksessa*

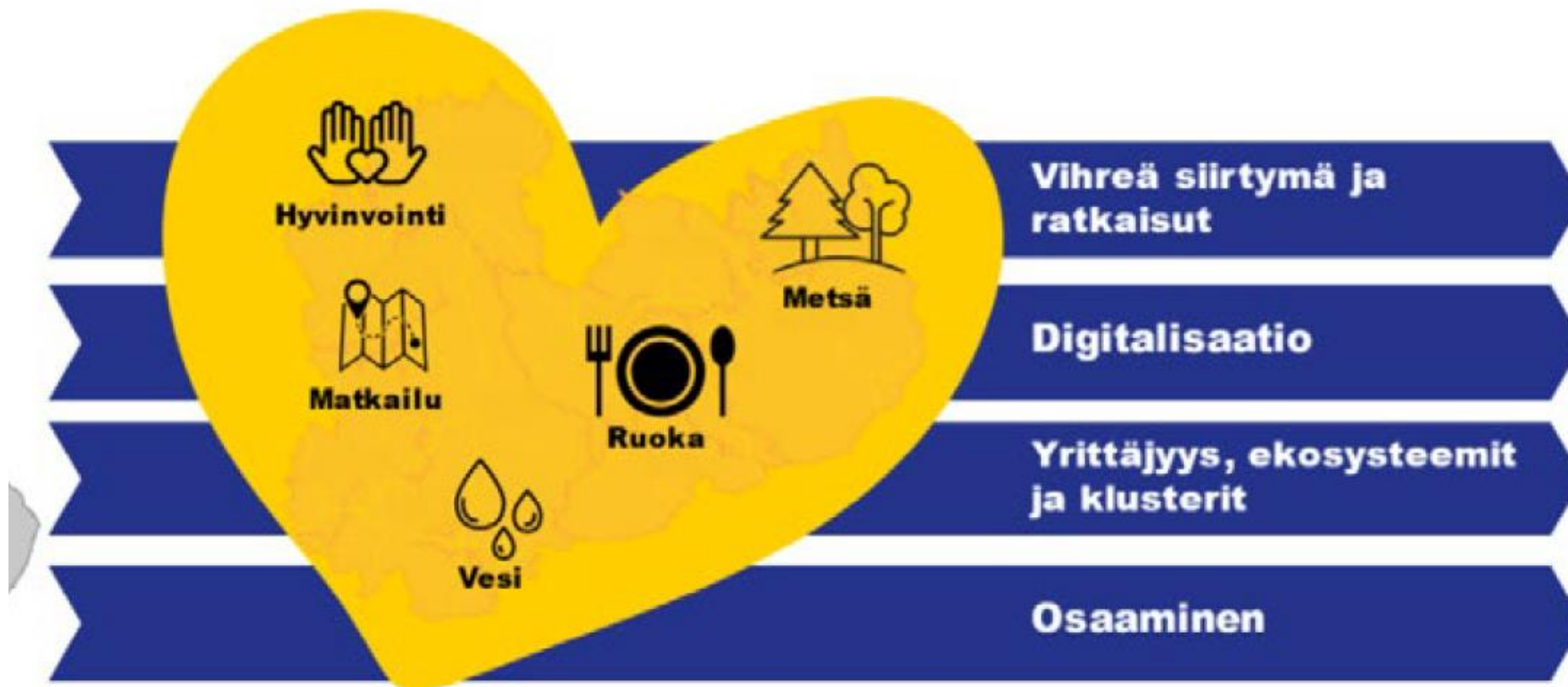
Tuore maakuntaohjelma 2022-2025

Puhtaasti paras!

VESI,
METSÄ,
RUOKA

- Suomen tavoitteena on ohjata ohjelmakauden 2022- 2027 EAKR-rahoituksesta 35 % ilmastotoimenpiteisiin
- Etelä-Savolle ilmastonmuutoksen torjunta tarjoaa mahdollisuuksia kasvua tukevaan liiketoimintaan. Vähähiilisyiden ja laajemminkin vihreän kasvun TKI-toiminta yhdistää maakunnan myös alan kansallisiin kuin kansainvälisiin yhteistyöverkostoihin ja rahoituslähteisiin. Niissä verkostoissa Etelä-Savolla on erityisosaamisensa myötä paljon annettavaa. **Maakunnan kannalta on tärkeää tunnistaa mahdollisuudet ja mennä jo varhaisessa vaiheessa mukaan kasvun imuun.**
- Ilmastotoimien ja kestävä kehityksen tavoitteet painottuvat alkavalla ohjelmakaudella entistä vahvemmin kaikessa kehittämistoiminnassa.

Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategia 2022-2027*

Ilmasto-ohjelmat käyttöön

- KESTO-hanke, Pieksämäen ilmasto-ohjelma
- Mikkelin seudun kuntien ilmasto-ohjelmat
- Savonlinnan kestävä kehityksen ohjelma (valmistelussa)
- JÄSMY – Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma
- Metsäkeskuksen hanke: Ilmastokestävän metsätalouden suunnannäyttäjät -hanke 2022-24
- Hiilineutraali Etelä-Savo, tiekartta työn alla
- Maakuntaliiton ilmastokoordinaattori

Energiatehokkuusteema

Alustavia painopisteitä

Energia- ja materiaalitehokkaat ratkaisut rakentamisessa

Uusiutuvan energian käyttöönotto, hukkalämmön hyödyntäminen, omaenergiatuotanto

Kysyntäjoustoon osallistuminen reservi- ja säätösähkömarkkinoilla

Teollisuuden ja laitosten teknologioiden ja järjestelmien energiatehokkuus

Digitaaliset ja älyratkaisut

Taustaa

- EU pyrkii eroon kasvihuonekaasujen nettopäästöistä vuoteen 2050 mennessä. Energiatehokkuus on keskeinen EU:n vihreän kehityksen ohjelman (Green Deal) tavoite, jolla vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä.
- Suomi pyrkii olemaan hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Hallitusohjelmakirjauksessa todetaan, että rakentamisen ja rakennusten päästöjä on vähennettävä ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.
- Suomen pitkän aikavälin **korjausrakentamisen strategia** rakennuskannan energiatehokkuuden ja vähähiilisuuden edistämiseksi.

Ilmastonmuutosteema

Alustavia painopisteitä

Innovatiiviset menetelmät, teknologiat, luontopohjaiset ratkaisut ja toimintamallit ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistämiseksi, varautumisessa ja riskienhallinnassa

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskienhallintaan liittyvien suunnittelukäytäntöjen kehittäminen alueellisille ja paikallisille toimijoille

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen keinoihin ja luontopohjaisiin ratkaisuihin liittyvä valtakunnallinen ohjaus- ja neuvonta

Tuki ilmastostrategioiden ja -tiekarttojen valmisteluun sekä niiden toimeenpanoon, hyvien käytäntöjen levittäminen

Taustaa

- Green Dealissa korostetaan päästöjen vähentämisen rinnalla toimia, joilla ehkäistään ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja tehostetaan niihin valmistautumista. Komission 2021 julkaisema 'Ilmastokestävä Eurooppa' -strategia.
- Suomen hiilineutraalisuustavoite ja vähähiilisyden edistäminen hallitusohjelmassa, Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma, uusi kansallinen ilmasto- ja energiastrategia.
- Kansallisen **ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmassa** toimenpiteitä alueellisten ja paikallisten sopeutumistarkastelujen laatimisen edistämiseksi ja ilmatoriskien arvioinnin ja hallinnan parantamiseksi.

Kiertotalousteema

Alustavia painopisteitä

Monistettavat kokeilut
esim. tuote palveluna
-konseptien, jakamisen
ja uudelleenkäytön
ratkaisuista

Resurssitehokkuus
esim. teollisten
symbioosien
toimintamalleja
kehittämällä

Kestävien
logistiikkaketjujen
edistäminen

Älykäs materiaalien
hallinta
kierrätysmateriaalien ja
sivuvirtojen
hyödyntämiseksi

Kuntien, yritysten,
tutkimuslaitosten ja
kolmannen sektorin
kiertotalouden
yhteistyömallit

Kiertotalousratkaisut
hankintamalleissa

Taustaa

- EU:n ilmastoneutraalisuustavoitteeseen 2050 liittyy pyrkimys irrottaa talouskasvu resurssien käytöstä.
- Kiertotalouden strateginen edistämishjelma laadittiin 2020. Tavoitteena on vähentää uusiutumattomien luonnonvarojen kulutusta sekä kaksinkertaistaa resurssituottavuus ja materiaalien kiertotalousaste.
- Materiaalitehokkuutta ja kiertotalouden edistämistä koskevia tavoitteita ja toimia valtakunnallisessa **jättesuunnitelmassa**, kansallisessa **julkisten hankintojen strategiassa 2020** sekä **biotalousstrategian** päivityksessä.

Luontopohjaiset
ratkaisut
kiertotaloudessa ja
ravinteiden kierto

Kestävää kasvua

- Päästöjen hillintää ja nielujen kasvattamista
- Varautumista muuttuviin olosuhteisiin
- Liiketoimintamahdollisuutta

- Vanhat konstit eivät auta, uudenlaista ajattelua ja innovointia tarvitaan
- Rikkokaa vanhaa ajattelua, yli rajojen, digi mukaan
- Kannustus yhteistyöhön yritysekosysteemit, tutkimuslaitokset
- Konkreettisia hakemuksia, ratkaisuja näihin haasteisiin
- ”Hyvistä hankkeista on aina pulaa”, kilpailua!

Vihreä valo palaa
maakunnan kehittämiseen
ja vihreälle siirtymälle.

Odottelemme hyviä
hakemuksianne.

Puhtaasti paras!